

ת"פ 17049/06/15 - פרקליטות מחוז מרכז נגד רבקה טגניה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 17049-06-15 פרקליטות מחוז מרכז נ' טגניה
בפני כבוד השופטת אדנקו סבחת- חיימוביץ

המאשימה	פרקליטות מחוז מרכז
נגד	
הנאשמת	רבקה טגניה

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה יאנה מנסור

ב"כ הנאשמת עו"ד יפתח רפאלי

הנאשמת בעצמה

גזר דין

רקע

הנאשמת הורשעה ביום 15.12.16 בכתב אישום מתוקן בעבירות של תקיפת שוטר, עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") והעלבת עובד ציבור, עבירה לפי סעיף 288 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 27.2.15, לאחר חצות הלילה, בעקבות קטטה, הגיעו כוחות משטרה למקום, השוטרת עמר ניגשה יחד עם השוטר סטמקר (להלן: "השוטר") לספסל בו ישבו נערות, ביניהן הנאשמת, אשר צעקו בקול רם. השוטרת עמר ביקשה מהן לעזוב את המקום.

השוטרת קסין (להלן: "השוטרת") התקדמה לכיוון הנאשמת, ביקשה ממנה לא לצעוק ולהתרחק מהמקום. בתגובה הנאשמת גידפה את השוטרת, משכה בשערה והכתה אותה בלחיה השמאלית. השוטרת תפסה את ידה של הנאשמת והודיעה לה שהיא עצורה או אז הכתה הנאשמת את השוטרת בידיה. בעזרתו של המתנדב מנשה שובל, אזקה השוטרת את הנאשמת והיא לוותה לתחנת משטרת רחובות על ידי השוטר. במהלך הנסיעה גידפה הנאשמת את השוטר באומרה, בין השאר "יא בן זונה" "אמא שלך זונה". בהגיעה לתחנה ראתה את השוטרת והמשיכה לגדפה "יא שוטרת שרמוטה".

ראיות לעונש

מגיליון הרישום הפלילי של הנאשמת (טע/1) עולה שלחובתה גמר דין מיום 20.4.16 בעבירות דומות אז הושתו עליה של"צ, התחייבות ופיצוי בסך 500 ₪ לשני נפגעי העבירה. ביום 26.12.16, לאחר שלא ביצעה הנאשמת את השל"צ הוא הומר בקנס בסך של 3,000 ₪.

תסקיר השירות למבחן

בעניינה של הנאשמת הוגשו שלושה תסקירים.

בתסקיר הראשון מיום 23.3.17, עלה שהנאשמת לא משתפת פעולה עם שירות המבחן ולא התייצבה לשלושה מפגשים אליהם זומנה.

בתסקיר השני מיום 17.10.17, עלה שהנאשמת, צעירה בת 20 אינה עובדת וחיה בתל אביב ומסתייעת בחברים ובני משפחה למחייתה. היא השלימה 11 שנות לימוד ולא התגיסה לשירות צבאי. הנאשמת לא עבדה באופן יציב לאורך השנים. בהיותה נערה טופלה הנאשמת במרכז לנערות בסיכון. מהמרכז נמסר, כי הטיפול בה לא היה סדיר ובלטו קשייה בשיתוף פעולה באופן מעמיק נוכח קושי במתן אמון בגורמי הטיפול השונים.

הנאשמת גילתה תוקפנות וחשדנות כלפי קצינת המבחן. בהתייחסה לעבירות, היא נטלה אחריות חלקית, נטתה לצמצם מחומרתן ואך הביעה עמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש שעשתה באלימות. לדבריה, השוטרים פנו אליה ואל חבריה באופן מזלזל ואליים בשל מוצאה וצבע עורה ולכן הגיבה באופן המתואר.

התרשמות שירות המבחן היתה שהנאשמת מתנהלת באופן לא יציב בחייה, ללא גורמי תמיכה, עושה שימוש בחומרים ממכרים ונוטה לחיפוש מענים קלים לפתרון בעיותיה תוך קושי בזיהוי הסיכון הכרוך בהם.

שירות המבחן המליץ לנאשמת להשתלב בטיפול והיא אף זומנה למתן בדיקות שתן אך לא התייצבה, בנסיבות אלה נקבע שהיא מצויה בסיכון להישנות עבירות בעתיד ולא הייתה המלצה טיפולית בעניינה.

בתסקיר השלישי מיום 22.2.18 דווח על תפנית בעניינה של הנאשמת. הנאשמת החלה לשתף פעולה עם המסגרות הטיפוליות, בין היתר השתלבה בתוכנית "המנטורינג- צעירות למען צעירות", שם דווח כי הינה משתתפת בולטת. מדובר בתוכנית לשנה, יום לימודים מלא פעם בשבוע באוניברסיטת ת"א. הנאשמת מדווחת שהיא נתרמת מהתוכנית ומגלה מוטיבציה. בבדיקת שתן מיום 31.1.18 נמצאו שרידי סם מסוג קנאביס, הנאשמת הביעה נכונותה להימנע משימוש בסמים ולבצע בדיקות שתן נוספות אך הדבר לא התאפשר ולא בנסיבות הקשורות בנאשמת. הנאשמת משקיעה מאמצים רבים אחר חיפוש עבודה ומקיימת קשר רציף עם גורמי הטיפול במרכז לטיפול בנערות בסיכון ב-4 החודשים האחרונים. עוד דווח מהמרכז, כי כיום הנאשמת מבטאת מוטיבציה לעריכת שינוי באורחות חייה במישורים השונים, מתמידה בשיחות הטיפוליות, בקשר רציף עם המטפלת שלה במרכז ועל כן המלצתם הינה לענישה שיקומית.

נוכח ההליך השיקומי בו מצויה הנאשמת המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן לשנה. אשר לסוגיית ביטול הרשעתה, הנאשמת לא הציגה מסמכים המעידים על פגיעה קונקרטית, אולם נוכח גילה הצעיר, שיתוף הפעולה שלה והצורך לחזק כוחותיה החיוביים המליץ השירות על סיום ההליך ללא הרשעה.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 13.2.18 הנאשמת זומנה לריאיון בשיחה טלפונית ובאמצעות בא כוחה אך לא התייצבה.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיה של הנאשמת והם הפגיעה בגופם ובכבודם של השוטרים הממלאים את תפקידם ובשמירה על ביטחון הציבור.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע, כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר מותנה לבין 9 חודשי מאסר בפועל ובתמיכה לעתירתו הפנה לת"פ 35009-01-12 מדינת ישראל נ' מטייב (11.07.2012).

אשר לנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה, לנאשמת רישום ללא הרשעה בעבירות כלפי שוטרים בגינם הוטל עליה צו של"צ שלא בוצע ולכן הומר לקנס.

בתיק זה ניתנו לנאשמת שלוש הזדמנויות ובשני התסקירים הראשונים הנאשמת בחרה שלא לשתף פעולה עם שירות המבחן חרף ניסיונו לגייסה להליך טיפולי. הנאשמת סירבה למתן בדיקות שתן ולא הגיעה לפגישות.

מהתסקיר האחרון בעניינה ניתן לראות, כי על אף השתלבותה בתוכנית המנטורים "צעירות למען צעירות" היא מתקשה לשתף מעולמה הפנימי ובדיקת השתן שנערכה לה העידה על שימוש בסם מסוג קנביס. בנסיבות אלה, ביקש ב"כ המאשימה לדחות את המלצת שירות המבחן נוכח הפער בין תוכן התסקיר להמלצה הסופית.

חרף השינוי שעשתה הנאשמת לאחרונה, הרי שעשתה דין לעצמה ולא התייצבה אצל הממונה על עבודות השירות ולכן לא הותירה למאשימה ברירה אלא לעתור לעונש של מאסר בפועל.

נוכח המפורט לעיל, סבר ב"כ המאשימה שאין למקם את עונשה של הנאשמת בתחתית המתחם וביקש להשית עליה ענישה מוחשית של מספר חודשי מאסר בפועל, ענישה צופה פני עתיד, קנס ופיצוי לשוטרת שהותקפה.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לכך שהנאשמת הייתה תחת השפעת אלכוהול, האירוע החל משיבה תמימה שלה יחד עם בני גילה בשכונה, ולכן שהנאשמת נפצעה בכף רגלה מהאלימות שהשוטרת הפעילה כנגדה.

ב"כ הנאשמת ביקש לקבוע, שמתחם העונש ההולם בנסיבותיו של תיק זה נע בין התחייבות לצד של"צ והימנעות מהרשעה, המשך בהרשעה לצד קנס ומאסר על תנאי וכלה בתקופת מאסר קצרה בדרך של עבודות שירות. בתמיכה לכך הפנה לעפ"ג (מחוזי-ים) 23655-03-15 הגוס נ' מדינת ישראל (02.06.2015) ועפ"ג (מחוזי-ים) 57656-11-16 מדינת ישראל נ' אברמוב (10.09.2017).

ב"כ הנאשמת הדגיש, כי מעשיה של הנאשמת הם במדרג הנמוך של עבירות מסוג זה וביקש לדחות את עתירתה

העונשית של המאשימה, שאינה מידתית ואינה הולמת את נסיבות האירוע ואת נסיבותיה האישיות של הנאשמת.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הסביר ב"כ הנאשמת שמדובר בהסתבכות על רקע שיקול דעת מוטעה מפאת גילה הצעיר של הנאשמת, וכי בעת ביצוע העבירה היה לחובת הנאשמת רישום ללא הרשעה וזה התיישן מכבר, והמעשים בוצעו בעת שהנאשמת הייתה קטינה מתחת לגיל 17, ולכן ביקש שלא ליתן לכך משקל.

התסקיר האחרון מלמד, כי חל שינוי של ממש בגישתה ובהתנהלותה של הנאשמת אשר השתלבה בתוכנית טיפולית, הגיעה לרוב המפגשים שנערכו וניכר, כי ההתמדה וההירתמות להליך הטיפול מעניקים לה כלים להתמודדות טובה יותר. להליך הטיפולי תרומה של ממש לנאשמת שהינה בחורה צעירה עם רקע לא פשוט. מדובר ב"צעירה בגירה", חלפו שלוש שנים מאז ביצוע העבירה, והיא השכילה שלא להסתבך בפלילים מאז ועשתה כברת דרך לשיקום חייה. הנאשמת מבינה את הפסול במעשיה, והטלת עונש קשה יפגע בהליך השיקומי ובצעדים החיוביים שהיא עושה. עוד ביקש שלא ליתן משקל לטענות ב"כ המאשימה באשר לשימוש בסמים מאחר ולא הורשעה בעבירות סמים בתיק זה.

ב"כ הנאשמת ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, לבכר את שיקולי שיקומה של הנאשמת ולהימנע מהרשעתה כדי שלא לפגוע בעתידה.

הנאשמת סיפרה, כי היא עובדת במאפיה ומתגוררת בבית הוריה. היא נמצאת בתוכנית הטיפולית מבחירה שלה. כיום היא משלבת בין עבודה, לימודים בתוכנית המנטורינג, התנדבות ומפגש פעם בשבוע במרכז לנערות בסיכון כך שלא תוכל לעמוד בביצוע של"צ, כי אז תצטרך לוותר על משהו מבין הפעילויות שהיא נוטלת בהם חלק כיום.

דיון והכרעה

שאלת ביטול הרשעת הנאשמת

הרשעה של נאשמת אשר עברה עבירה פלילית מהווה מרכיב חיוני בהליך הפלילי ונועדה להגשים את תכליותיו השונות של ההליך, ביניהן הרתעת היחיד והרבים ואכיפה שוויונית של החוק.

מנגד, ישנם מקרים בהם עלולים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי הרחב, מצבים בהם מתגלה פער בלתי נסבל בין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי לפגיעתה בנאשם האינדיבידואלי. במקרים חריגים אלה בסמכותו של בית המשפט לסטות מהכלל המקובל ולהימנע מהרשעתו של נאשם בדין (ראו ע"פ 9893/06 אלון לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007), ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נגד ביטון (23.7.09), רע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ (14.4.10) ורע"פ 40790/10 ג'בשה נגד מדינת ישראל (23.8.10)).

בע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל (21.8.97), (להלן: "הלכת כתב") נקבעו שני הפרמטרים העיקריים שייבחנו לצורך קבלת ההחלטה שלא להרשיע נאשם בעבירות שנקבע כי ביצע:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..."

בע"פ 5985/13 אבן נגד מדינת ישראל (2.4.14) נקבעו מבחני משנה נוספים לבחינת שאלת סיום ההליך ללא הרשעה ואלה מתייחסים לנסיבות אינדיבידואליות של הנאשם אותם יש לשקול:

"עברו הפלילי והסבירות כי ישוב ויעבור עבירות; האם העבירה מלמדת על דפוס התנהגות כרוני של הנאשם או שמדובר בהתנהגות מקרית ויחידה; נסיבות ביצוע העבירה; מעמדו ותפקידו של הנאשם, והקשר בין העבירה לבין אלה; השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי; יחסו של הנאשם כלפי העבירה, קרי, האם לקח אחריות והתחרט על ביצועה; משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; גילו, מצבו האישי והבריאותי ועוד. מאידך גיסא, ניצבים שיקולים שבאינטרס הציבור, כגון: טיב העבירה וחומרתה; מידת פגיעתה באחרים; הרציונאל שבבסיס הכלל המחייב הרשעה; המסר החברתי ועוד.... הנטל הוא על הנאשם המבקש להימנע מהרשעתו לשכנע כי מן הראוי לחרוג בעניינו מדרך הכלל, וכי שיקולי השיקום האינדיבידואליים גוברים במידה רבה על שיקולי האינטרס הציבורי".

בהתאם למבחן הראשון שנקבע בהלכת כתב, לא הוכח, כי הרשעתה של הנאשמת תפגע פגיעה חמורה בשיקומה. הנאשמת החלה לעבוד בצורה מסודרת במאפייה רק לאחרונה ולא הוגשו בפניי ראיות אודות הפגיעה בעתידה. הדרישה לפגיעה חמורה בשיקומו או עתידו של הנאשם הינה לנזק מוחשי-קונקרטי ולא תיאורטי (ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נגד מדינת ישראל (3.3.13)).

באשר למבחן השני שנקבע בהלכת כתב, אלימות המופנית כלפי עובדי ציבור, במיוחד כשמדובר במעשה חוזר ולא באירוע חד פעמי, אין לומר שמדובר בנסיבות המאפשרות לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים ובאינטרסים ציבוריים חיוניים הכוללים שיקולי גמול והרתעה. לו דובר בהסתבכות היחידה של הנאשמת בעבירות כנגד שוטרים ייתכן שהכף הייתה נוטה לטובת ביטול הרשעתה, אך כאמור עסקינן בנאשמת הנותנת את הדין בפעם השנייה בגין עבירות כנגד שוטרים הממלאים תפקידים כדין. אף אם הסתבכותה הראשונה הייתה בהיותה בגיל 17 ובבית משפט לנוער, אין לומר שהישנות המעשים בפעם השנייה מאפשרת ויתור על הרשעתה.

במבט על מבחני המשנה שנקבעו בפסיקה, לנאשמת ניתנה הזדמנות בעבר על ידי בית המשפט לנוער עת הסתיים ההליך ללא הרשעה בגין עבירות דומות. רק לאחרונה נרתמה הנאשמת לטיפול ושינוי אורחות חייה. אף אסופת הפסיקה שהגיש ב"כ הנאשמת אין בה לתמוך בבקשה להימנע מהרשעת הנאשמת.

לאור כל המפורט לעיל, לא שוכנעתי, כי בעניינה של הנאשמת מתקיימים החריגים לסיום ההליך ללא הרשעה.

קביעת מתחם העונש ההולם

קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשה בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במקרה דנן, הערך החברתי אשר נפגע הינו הגנה על חופש הפעולה של עובד הציבור, במסגרת מילוי תפקידו, וכנגד מכך פגיעה בסדר הציבורי ובסדרי השלטון, כמו גם פגיעה בערך המוגן של השמירה על שלמות גופו של אדם, שלווה נפשו, בטחונו וחירותו של הפרט.

יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת ברק ארז בע"פ 4565/13 חאלד נ' מדינת ישראל (4.11.13) (פסקה 9):

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת נגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר והן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי (ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל פ"ד כו (2) 172 (1972); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (13.8.08); דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (11.7.11)). עובדי הציבור "חשופים בצריח". כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם שירות לציבור שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו".

אשר לנסיבות ביצוע העבירה יש לקחת בחשבון, כי העבירה בוצעה כלפי שוטרים בעת מילוי תפקידם, מדובר באירוע מתגלגל שהחל בשל קטטה בגינה הגיעו השוטרים למקום, אירוע שלא היה קשור לנאשמת. בהגיע השוטרים למקום, ביקשו מהנאשמת וחברותיה שצעקו במקום בקול רם לעזוב את המקום, משסירבה הנאשמת החל האירוע. עסקין באירוע ללא תכנון מקדים, במהלכו הנאשמת לא השכילה לעזוב את המקום לבקשת השוטרים ואף תקפה את השוטרת בשתי הזדמנויות והעליבה את השוטר. כתוצאה מהאירוע נחבלה הנאשמת.

מבלי להקל ראש במעשיה של הנאשמת, הרי שאלה מצויים ברף הנמוך של עבירות האלימות כלפי שוטרים.

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, מעלה, כי בתי המשפט הטילו מנעד עונשים רחב בעבירות כלפי שוטרים ללא חבלה.

רע"פ 7641/14 אלטורי נ' מדינת ישראל (30.11.2014), המבקשת הורשעה לאחר שמיעת ראיות בעבירות של העלבת עובד ציבור (2 עבירות), תקיפת שוטר ואיומים. המבקשת הטיחה קללות ואיומים בשוטר שרשם דו"ח תנועה, סירבה להזדהות בפניו, חבטה בלחיו, שרטה אותו וירקה בפניו, היכתה בכתפו וירקה לעברו בשנית. בית משפט השלום השית 30 ימי מאסר לריצוי בפועל וקנס. הערעור למחוזי ובקשת רשות הערעור נדחו.

ת"פ (שלום רמ') 45424-06-15 מדינת ישראל נ' עבד אל האדי (02.11.2017), הנאשם הורשע ע"פ הודאתו בעבירת של תקיפת שוטר (נגיחה במצח) והעלבת עובד ציבור. נקבע מתחם ענישה בין חודשיים ל-9 חודשי מאסר בפועל והושתו עליו 75 ימי מאסר בפועל וקנס.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 14314-12-17 (27.2.2018) עונש המאסר קוצר לחודש ויום, מאחר שהנאשם לא נמצא מתאים לריצוי עונשו בעבודות שירות מסיבות שאינן תלויות בו.

ת"פ 27845-06-14 מדינת ישראל נ' אזולאי (09.09.2015), הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה בעבירות של העלבת עובד ציבור ותקיפת שוטר (דחפה את השוטר בחזהו וכן הושלך לעבר השוטר כסא פלסטיק אשר פגע בידו הימנית והוא סבל מכאבים). הנאשמת נעדרת עבר פלילי ושירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתה והטלת של"צ. נקבע מתחם ענישה בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר. הושתו עליה מאסר על תנאי ושל"צ.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 42870-10-15 הומר רכיב השל"צ בהתחייבות כספית להימנע מעבירה.

עוד מצאתי לנכון להפנות לפסיקה שהגיש ב"כ הנאשמת.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 23655-03-15 הגוס נ' מדינת ישראל (02.06.2015), הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. הנאשם צעיר בן 23 אב לילדה בת שנה וחצי עובד במטבח. שירות המבחן המליץ להטיל עליו של"צ וצו מבחן. בית משפט קמא דחה את המלצת שירות המבחן הן בשל היעדר פגיעה עתידית של הרשעה במערער והן בשל מהות העבירה. הושתו עליו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע, כי מתחם העונש לעבירה בנסיבות הנ"ל הינו בין של"צ לצד מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל. נקבע כי יש לגזור את עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם, הערעור התקבל והושתו עליו 250 שעות לתועלת הציבור, מאסר על תנאי וצו מבחן לשנה.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 57656-11-16 מדינת ישראל נ' אברמוב (10.09.2017) הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בתקיפה הגורמת חבלה של ממש ותקיפת שוטר (שתי עבירות). הנאשמת הלמה בפניו של השוטר באגרופים וסטרה לו, כתוצאה מכך נשברה לו שן והוא סבל מדימום רב באפו, בהמשך תקפה שוטר בכך שאחזה בחוזקה באשכיו ונאשם 2 תפס בצווארו, כמו כן המשיבה דחפה שוטרת שהגיעה למקום באמצעות ידה בפניה. הנאשמת בת 36, אם לילד בן 14, היא עובדת כעצמאית בתחום הקוסמטיקה, התקשתה לקבל אחריות וחווה עצמה קורבן. שירות המבחן העריך שיש לנאשמת דפוסי התנהגות הרסניים, אך הביעה מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי ועל כך המליץ להימנע מהרשעתה ולהטיל עליה צו מבחן ושל"צ. בית משפט השלום קבע, כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין נע בין עונש של מאסר קצר אשר במקרים מתאימים יכול שירוצה בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בעברה הנקי ובחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה (5 שנים), הושתו עליה מאסר על תנאי, של"צ וצו מבחן לשנה. הערעור על קולת העונש נדחה.

לא מצאתי לגזור לענייננו מפסק הדין שהוגש על ידי ב"כ המאשימה, ת"פ 35009-01-12 מדינת ישראל נ' מטייב (11.07.2012), בו הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר ואיומים. התקיפה גרמה לחבלת השוטר. נקבע כי המתחם נע בין מאסר על תנאי, של"צ בהיקף משמעותי וענישה משלימה בדמות קנס ופיצוי לבין 9 חודשי מאסר בפועל והושתו עליו 3 חודשי מאסר אשר לריצוי בעבודות שירות, קנס ופיצוי.

בע"פ (מחוזי מרכז) 2140-11-12 מטייב נ' מדינת ישראל (7.11.12) הערעור נדחה והעונש נותר על כנו.

לאור מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות המעשים אני קובעת, כי מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשעה הנאשמת הינו ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

בגזירת העונש המתאים לנאשמת, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

מדובר בנאשמת שהינה "בגירה צעירה", בת 21, העבירות בוצעו בפברואר 2015, בהיותה כבת 18 בלבד.

אף שהורשעה בתיק זה כבר בשנת 2016 התקשתה הנאשמת לשתף פעולה עם שירות המבחן ורק בחודשים האחרונים שולבה בטיפול, בו היא נתרמת מאוד. היא משתתפת בפרויקט "מנטורינג- צעירות למען צעירות" בבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל-אביב. היא הגיעה לרוב המפגשים והיא מהמשתתפות הבולטות בקבוצה. היא רואה את עתידה כמסייעת לנערות אחרות במצוקה. הנאשמת ניצלה את ההזדמנות שניתנה לה וניכר שהיא על מסלול נכון לשיקומה.

הנאשמת משלבת כיום בין הטיפול, הלימודים ועבודתה. יצוין, כי בתסקיר הקודם הביע שירות המבחן דאגתו מכך שהנאשמת ללא תעסוקה ותלויה בסיוע הזולת לפרנסתה. כיום היא עובדת ומפרנסת את עצמה, ושבה להתגורר בבית משפחתה, שמלווה אותה לדיונים שהתקיימו בפניי.

נטילת האחריות של הנאשמת אכן הייתה מסויגת והטילה אחריות גם על השוטרים שמילאו תפקידם כדין. עסקינן בחוויות של בחורה צעירה שהתקשתה לתת אמון בגורמים טיפוליים ועל רקע זה יש לבחון את טענותיה כלפי השוטרים. כמובן שיש לדחות מכל וכל טענותיה של הנאשמת בעניין אך מדובר באירוע מתגלגל, שתחילתו כלל לא היה קשור לנאשמת אלא לאחרים. השוטרים פנו לנאשמת וחברותיה וביקשו מהם לעזור את המקום בשל הרעש שהקימו בשעה מאוחרת. הנאשמת סירבה, הודע לה שהיא מעוכבת אז תקפה את השוטרת ובהמשך העליבה את השוטר שהסיעה לתחנה.

התנהלותה של הנאשמת לאורך ההליכים בבית המשפט יש בה ביטוי לחוסר האמון וחוסר היציבות בחייה, והיא אף הובאה בצווי הבאה לדיונים בעניינה. יחד עם זאת, היא ניצלה את ההזדמנות שניתנה לה ועשתה תפנית בשיתוף הפעולה שלה עם שירות המבחן וביכולתה להיתרם מהתוכנית בה שולבה. אני מוצאת ליתן משקל ממשי למאמצייה של הנאשמת לחזור למוטב, גם אם מדובר בתקופה קצרה בה היא מצויה בטיפול. עסקינן בתקופה קצרה בה עשתה כברת דרך ראויה במישור הטיפולי ויש לחזק את ידיה להמשיך בכך.

הנאשמת שולבה בתוכנית טיפולית שתכשיר אותה להיות מנטורית עבור צעירות אחרות אשר נמצאות במצוקה. ניכר שהנאשמת מחויבת לתוכנית ומוצאת בה חיזוקים וכלים המסייעים לה.

הנאשמת ביצעה את העבירה בהיותה כבת 18. מאז חלפו שלוש שנים והעבירות לא נישנו, לא נפתחו תיקים חדשים וניכר שהעבירות משקפות התנהלות לא בוגרת של הנאשמת מול גורמי אכיפת החוק.

כאמור לנאשמת רישום ללא הרשעה מבית משפט לנוער בעבירות דומות, וניכר שהדברים שיקפו התנהלות חסרת גבולות בכלל ואל מול גורמי אכיפת חוק בפרט ואינם מבטאים יותר את עמדותיה של הנאשמת.

עוד יש לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשמת שהינה "בגירה-צעירה", קטגורית גיל לגביה קבע בית המשפט העליון, כי שיקולי השיקום מקבלים משנה תוקף עת עסקינן במי שנמנה על קבוצת גיל זו "נראה כי בקבוצה זו יש לייחס משקל גבוה יותר (בדומה לקטינים) כאשר ניתנת המלצה של שירות המבחן לשלב את הנאשם במסגרת שיקומית, בשל קרבה לגיל הקטינות" (ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל, (25.6.13)).

נוכח המפורט לעיל אני סבורה שיש למקם את עונשה של הנאשמת בתחתית מתחם העונש ההולם, ואין זה המקרה לקטוע את ההליך הטיפולי בו היא מצויה ולשלחה מאחורי סורג ובריח כעתירת המאשימה.

בשים לב לכך שהנאשמת נמצאת במסגרת לימודית ועובדת למחיייתה סברתי שנכון להשית עליה רכיב כלכלי חלף של"צ.

מתחם הקנס והפיצוי

ב"כ המאשימה ביקש להטיל על הנאשמת קנס ופיצוי לשוטרת שהותקפה על ידה.

לפי סעיף 40ח' לחוק העונשין "קבע בית משפט כי מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, יתחשב, נוסף על האמור בסעיף 40ג(א) במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם הקנס ההולם".

משכך, בקביעת מתחם הקנס על בית המשפט להתחשב בחומרת העבירות ובמצבה הכלכלי האישי של הנאשמת. בתוך כך, על בית המשפט לתת דעתו לכך שלנאשמת זכות לקיום אנושי בסיסי שיבטיח תנאי מחיה מנימאליים בכבוד (בג"צ 10662/04 חסן נ' המוסד לביטוח לאומי 28.2.12)).

כעולה מתסקיר שירות המבחן ודברי הנאשמת, היא החלה לעבוד רק לאחרונה, כאשר לפני כן התקיימה מסיוע של חברים ובני משפחה. בנסיבות אלה ובשים לב לכך שמדובר בתקיפה ברף נמוך אני קובעת שמתחם הקנס ההולם בתיק זה הוא בין 1,000 ₪ ל- 5,000 ₪.

אשר לפיצוי, הרי שתיקון 113 לחוק לא קבע שיש לקבוע מתחם ואת אופן קביעתו. ברע"פ 2174/11 רמי לוזון נ' מדינת ישראל (25.05.2011) נקבע כי קביעת הפיצוי לא קשורה ליכולת הכלכלית של הנאשם וניתן לפרוס לתשלומים אם יש צורך בכך. שיעור הפיצוי בתיק יהיה בשים לב לכך שהתקיפה לא גרמה לחבלתה של השוטרת.

סיכומי של דבר

לאור האמור לעיל אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

4 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור תוך שלוש שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון לפי חוק העונשין.

קנס בסך 1,000 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.5.18 ובראשון לחודש שלאחר מכן.

היה והקנס או שיעור משיעוריו לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לתשלום מיידי.

הנאשמת תשלם פיצוי בסך 1,000 ₪ לשוטרת קסין. הפיצוי ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.5.18 ובראשון לחודש שלאחר מכן.

היה והפיצוי או שיעור משיעוריו לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הפיצוי לתשלום מיידי.

הנאשמת תחתום עוד היום על התחייבות כספית בסך 4,000 ₪ שלא לעבור במשך שנתיים העבירות בהן הורשעה. לא תחתום הנאשמת על ההתחייבות תיאסר לתקופה של שבוע ימים.

ניתן בזאת צו מבחן למשך שנה.

הזהרתי את הנאשמת, כי אם לא תמלא אחר הוראות קצינת המבחן ניתן יהיה להשיבה לבית המשפט ולגזור את עונשה.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ב' ניסן תשע"ח, 18 מרץ 2018, במעמד הצדדים.